

OSAYLEISKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

A	Asuntoalue. Alue on tarkoitettu asuntoalueeksi, jonka asuntotyyppi tai tyypit ratkaistaan asemakaavavaiheessa. Asemakaavatuksen yhteydessä tulee ottaa huomioon asuntotyypin keskinäinen suhde ja muodostaa hallittua taajamakuva.
A	Uusi tai olennaisesti muuttuva asuntoalue. Alue on tarkoitettu asuntoalueeksi, jonka asuntotyyppi tai tyypit ratkaistaan asemakaavavaiheessa. Asemakaavatuksen yhteydessä tulee ottaa huomioon asuntotyypin keskinäinen suhde ja muodostaa hallittua taajamakuva.
AK	Kerrostalovaltainen asuntoalue.
AK-1	Kerrostalovaltainen asuntoalue. Asemakaavatuksen tai asemakaavamuutoksen yhteydessä tulee selvittää teollisuusalueen melu, ja varautua tarvittaavan melu- ja värinän vähentämiseen sijoittelulla ja rakenteellisin keinoin.
AP	Pientalovaltainen asuntoalue.
AP	Uusi tai olennaisesti muuttuva pientalovaltainen asuntoalue.
AP/res	Uusi pientalovaltainen asutuksen reservialue. Alue on tarkoitettu asemakaavatuksen pitkän aikavälin reservialueeksi.
AP-1	Pientalovaltainen asuntoalue. Alue on tarkoitettu asumiselle ja palveluille. Asemakaavatuksen tai asemakaavamuutoksen yhteydessä tulee selvittää teollisuusalueen melu, ja varautua tarvittaavan melu- ja värinän vähentämiseen rakennusten sijoittelulla ja rakenteellisin keinoin.
AT	Kyläalue. Alue on tarkoitettu kylämäisen asutuksen alueeksi, jolla voi sijaita asutusta, maatalouden tilakeskuksia, palveluja ja työtaloja. Uudisrakennukset on sovitettava huolellisesti maisemaan ja kyläkuvaan. Muutos- ja korjausrakentaminen on sovitettava olemassa olevaan rakennuskantaan ja pihiiriin. Rakennuspaikkojen tulee sijaita siten että ne ovat liitettävissä kunnan vesi- ja viemäriverkostoon ja hyödynnettävät ja rakennettava infrastruktuuria. Olemassa olevia asuinrakennuksia saa korjata silloinkin, kun rakennuspaikka ei täytä annettua määräystä. Uusiin rakennuspaikkoihin käsitellyt edellyttävät läpikäytävät eristysten edellytysten ohjelmasta voidaan tehdä alueellinen päätös (MRL 137a §).
AT-1	Kyläalue. Kylämäisen asutuksen alue, jolla voi sijaita asutusta, maatalouden tilakeskuksia, palveluja ja työtaloja. Rakennuspaikan pinta-alan tulee olla vähintään 1 ha. Olemassa olevia asuinrakennuksia saa korjata silloinkin, kun rakennuspaikka ei täytä annettua määräystä. Uusiin rakennuspaikkoihin käsitellyt edellyttävät läpikäytävät eristysten edellytysten ohjelmasta voidaan tehdä alueellinen päätös (MRL 137a §).
C-1	Maaseutusuutuksen alue. Alue on tarkoitettu kylämäisen maaseutusuutuksen alueeksi, jolla voi sijaita asutusta, maatalouden tilakeskuksia, palveluja ja työtaloja. Uudisrakennukset on sovitettava huolellisesti maisemaan ja kyläkuvaan. Aluetta koskevassa suunnittelussa uudet rakennuspaikat on osoitettava siten, että ne hyödyntävät jo rakennettua infrastruktuuria. Ranta-alueille rakentaminen edellyttää asemakaavaa tai sellaisia oikeusvaranteita osayleiskaavaa, jolla rakastaan alueen rakentamisen edellytykset.
C-2	Keskustatoimintojen alue. Jämsän ydinkeskustan alue, jota kehitetään tiivistävänä kaupunkimaisena asutuksen ja palveluiden alueena. Alueen täydennysrakentamisen tulee tukeutua olemassa olevaan kulttuuriympäristöön ja siinä tulee ottaa huomioon moderni rakennusperintö. Liikenteen ja maankäytön suunnittelussa edistetään keskustan saavutettavuutta eri liikennemuodoilla, sekä kävelystä ja pyöräilyä tukevaa, turvallista liikenneympäristöä.
C-2	Keskustatoimintojen alue. Ydinkeskustaa tukeva keskustatoimintojen alue, jota kehitetään monipuolisena asutuksen, palveluiden ja hallinnon alueena. Alueen täydennysrakentamisen tulee tukeutua olemassa olevaan kulttuuriympäristöön ja siinä tulee ottaa huomioon moderni rakennusperintö. Liikenteen ja maankäytön suunnittelussa edistetään keskustan saavutettavuutta, sekä sujuvaa ja turvallista yhteyttä keskustan ja rautatieaseman välillä.
Ca	Kaupunkiasutuksen ja palveluiden kehittämisen alue. Alueelle voidaan sijoittaa monipuolista keskustan toimintoja, kuten palveluita, asumista, elinkeinotoimintoja ja virkistysaluetta. Alueelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä.
Ca	Keskustatoimintojen alakeskus. Jämsänkosken ja Kaipolan keskustojen alue, jota kehitetään kaupunkimaisena asutuksen ja palveluiden alueena. Alueen täydennysrakentamisen tulee tukeutua olemassa olevaan kulttuuriympäristöön ja siinä tulee ottaa huomioon moderni rakennusperintö. Liikenteen ja maankäytön suunnittelussa edistetään erityistä huomiota. Alueelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä.
KM-1	Kaupallisten palveluiden alue, jolle voidaan sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä. Alue varataan paikallisesti tai seudullisesti merkittävälle tilaa väitävän erikoistavarakaupan yksiköille, tai kaupan yksiköille, jotka eivät muutoin sovelly keskustatoimintojen alueelle. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan yksiköitä.
KM-2	Kaupallisten palveluiden alue, jolle voidaan sijoittaa seudullisesti merkittävää tilaa väitävän vähittäiskaupan suuryksiköitä. Alueelle voidaan sijoittaa hotellitoimintoja. Yhden vähittäiskaupan yksikkökoko ei saa ylittää 3000 k-m ² :ä, eikä alueella yksiköiden yhteenlaskettu vähittäiskauppa muodostava kerosala saa kaikkialla KM-2 alueilla yhteensä ylittää 15 000 k-m ² :ä. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan suuryksiköitä.
KM-2	Uusi tai olennaisesti muuttuva kaupallisten palveluiden alue. Yhden vähittäiskaupan yksikkökoko ei saa ylittää 3000 k-m ² :ä eikä alueella yksiköiden yhteenlaskettu vähittäiskauppa muodostava kerosala saa kaikkialla KM-2 alueilla yhteensä ylittää 15 000 k-m ² :ä. Alueelle ei saa sijoittaa päivittäistavarakaupan suuryksiköitä.
KL	Liikerakennusten alue. Alue on tarkoitettu liikennehakuille työpaikka- ja palvelutoiminnolle, ei kuitenkaan vähittäiskaupan suuryksiköille.
KLH	Liike- ja huoltamokorkeuden alue. Alue on tarkoitettu liikennepalvelusamille ja liikennehakuille työpaikka- ja palvelutoiminnolle, ei kuitenkaan vähittäiskaupan suuryksiköille.
P	Palvelujen ja hallinnon alue. Alueelle voidaan sijoittaa julkisten tai yksityisten palvelujen ja hallinnon alueita, ei kuitenkaan vähittäiskaupan suuryksiköitä.
P-1	Palvelujen alue, jolle on mahdollista sijoittaa matkailu-, majoitus- ja leiri- ja lomatuomintoja. Lisärakentaminen alueella edellyttää asemakaavan laatimista.
PY	Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.
TP	Työpaikka-alue. Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Alueelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä. Alueelle ei saa sijoittaa ympäristövaikutuksiltaan teollista toimintaa.
TP	Uusi tai olennaisesti muuttuva työpaikka-alue. Alueelle ei saa sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä. Alueelle ei saa sijoittaa ympäristövaikutuksiltaan teollista toimintaa.
T	Teollisuus- ja varastoalue. Alue varataan sellaisia teollisuustoimintoja varten, jotka eivät sovellu asumisen läheisyyteen.
T	Uusi tai olennaisesti muuttuva teollisuus- ja varastoalue. Alue varataan sellaisia teollisuustoimintoja varten, jotka eivät sovellu asumisen läheisyyteen.
T/kem	Teollisuus- ja varastoalue, jolla on merkittävä, vaarallisia kemikaaleja valmistava tai varastointilaitos. Alue on tarkoitettu puunjalostustoimintaan.
T/log	Uusi tai olennaisesti muuttuva teollisuus- ja varastoalue, jolle voi sijoittaa logistikkakeskuksen. Alue varataan tie- ja/tai raiteliikenteeseen tukeutuville teollisuus- ja logistikkatoiminnolle.
T-1	Teollisuus- ja varastoalue. Teollisuusalue, jolle voidaan sijoittaa monipuolista teollisuus-, varasto-, toimittaja- ja tuotantorakennuksia.
T-2	Teollisuus- ja varastoalue. Alueelle saa sijoittaa venneiden rakentamista, korjaamista ja säilytystä palvelevia rakennuksia ja rakenteita.

TY-1	Teollisuusalue, jolle voidaan sijoittaa monipuolista teollisuus-, varasto-, toimittaja- ja tuotantorakennuksia, ja jolla ympäristö asetetaan toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon mahdollinen läheinen asutus ja/tai pohjaveden suojeilu.
V	Virkistysalue.
VL	Lähivirikistysalue.
VL-1	Lähivirikistysalue. Jokipuistona kehitettävä alue, jonka yhtenäiset ulkoilureitit ottaavat turvata. Alueen hoidossa ja ulkoilureitistöjä kehitettäessä luonto- ja maisema-arvot on otettava huomioon.
VL-2	Lähivirikistysalue. Alueelle voidaan toteuttaa matkailua palvelevia venesatama ja sen huolorakennus sekä rantasamaa estämättä rannan muita virkistyskäyttöä. Lisärakentaminen alueella edellyttää asemakaavan laatimista.
VU	Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue.
RM	Matkailupalvelujen alue.
RM-1	Matkailun ja vapaa-ajan toiminnan alue.
RM-1/s	Matkailupalvelujen alue, jolla ympäristö säilytetään. Aluetta kehitetään matkailun ja sillä palvelevien kulttuuripalveluiden alueena. Alueelle rakennettaessa tai tehtäessä muutoksia olemassa oleviin rakennuksiin tai ympäristöön, on huolehdittava siitä, että toimenpiteet ja rakentaminen sijoituskeltaan, mitta-suhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuvat olemassa olevaan rakennuskantaan sekä ympäristöön estäviä keuhkia alueen kulttuurihistoriallisia arvoja.
RP	Uusi siirtolupa- ja/palstaviiljelyalue. Alue varataan rytmipalstarihoille. Alue on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota joukkoliikennereitien saavutettavuuteen ja/tai pyöräilyn, sekä vesihuollon järjestämiseen. Alueella tulee välttää laajojen pysäköintikenttien rakentamista. Alue ei ole tarkoitettu pysyväksi asumiseen.
LR	Rautatiliikenteen alue.
LV	Satama-alue.
LV-1	Satama-alue. Luonnonsuojelun alueen osa on viittasammalle soveltuvaa aluetta. Toimenpiteiden suunnittelun yhteydessä tulee tehdä viittasammakoselviys.
ET	Yhdyskuntateknisen huollon alue.
EJ	Jätteenkäsittelyalue.
EJ-1	Suljettu jätteenkäsittelyalue.
EO	Maa-ainesten ottoalue.
EA	Ampumarata-alue.
EH	Hautausmaa-alue.
EH/s	Hautausmaa-alue, jolla ympäristö säilytetään. Hautausmaa, jolla on merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja. Alueella sijaitsee kirkkolain 14 luvun 5 §:n nojalla suojeltava kirkollisia rakennuksia ja rakenteita. Alueella sijaitsevia aitoja, ulkoportaita, muistomerkkejä, puurivejä tai kiveksyä ei saa purkaa tai muuttaa niin, että ympäristön akenustateollinen/kulttuurihistoriallinen arvo vähennee. Rakennusten korjaus- ja muutostöiden suunnitelmista on neuvoteltava Museoviranomaisen kanssa ennen rakennus- tai toimenpidelupaa koskevan päätöksen antamista.
EV	Suojävhäalue. Alueelle voidaan toteuttaa melnsuojauksen edellyttämiä rakenteita ja valjeja.
EV-1	Suojävhäalue. Alueelle voidaan toteuttaa melnsuojauksen edellyttämiä rakenteita ja valjeja. Luonnontilainen alueen osa on viittasammalle soveltuvaa aluetta. Toimenpiteiden suunnittelun yhteydessä tulee tehdä viittasammakoselviys.
SL	Luonnonsuojeluala. Alue on luonnonsuojelulain nojalla suojeltava suojeltavaksi tarkoitettu. Alueella on merkittäviä luonnonarvoja. Alueella on voimassa MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajotus tai voimassa olevan suojelusopimuksen mukaiset rajoitukset.
SM	Muinäismuistola. Alueella sijaitsee Muinasmuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaijännön. Alueella sijaitsee muinaijännön, muuttaminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on lain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä on neuvoteltava Museoviranostai Maakuntatmsen kanssa.
SRS	Rakennussuojelulain nojalla suojeltu alue. Aluetta koskevat suojelumääräykset on annettu aluetta koskevassa rakennussuojelun mukaisessa suojelupäätöksessä. Alueen ympäristön historialliset ominaispiirteet tulee säilyttää suojelupäätöksen mukaisesti.
M	Maa- ja metsätalousvaltainen alue. Alue on pääsääntöisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen.
MT	Maatalousalue.
MA	Maisemallisesti arvokas peltola. Alueiden säilyminen avoimena ja viijelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää. Uudisrakentaminen on pyrittävä sijoittamaan maatiolon talouskeskuksien yhteyteen siten, että maisemalliset arvot huomioidaan.
MU	Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilon ohjaamistarvetta.
MY	Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja. Maisema- ja ympäristöarvot on otettava metsänkäsitelyssä ja aluetta koskevissa muissa toimenpiteissä huomioon.
W	Vesialue.
ma	Maisema- ja kyläkuvalisesti arvokas alue. Valkunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokas kylämäisempi tai maaseudun kulttuurimaisema, jonka rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja sekä maisemakuvan on suojeltava. Rakentaminen tulee sijoittaa siten, ettei maisemallinen arvo vaarannu. Alueen tärkeimpiä säilytettävä kulttuurihistoriallisia ja maisemallisia ominaispiirteitä ovat palveliivat viijelymaisemat, kulttuuri- historiallisesti arvokkaat rakennukset ja rakennetun ympäristön kokonaisuudet, vanhat leurat, perinnebiotoopit sekä arkeologinen kulttuuriperintö. Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen sekä ympäristönhoito tulee sopeuttaa sen kyläkuvalisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustateellisiin arvoihin. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tai alueelle rakennettaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen sijoituskeltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu ympäristönsä.
sk	Kaupunki- tai kyläkuvalisesti arvokas alue, kohde tai rakennus. Valkunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokas kohde tai alue, jolla on kulttuurihistoriallisesti suojeltavia arvoja. Korjaus- ja uudisrakentaminen tulee sopeuttaa kohteen tai alueen kaupunki- tai kyläkuvalisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustateellisiin arvoihin. Kohteiden yksityiskohtainen suojelun tarve ja taso ratkaistaan asemakaavatuksella tai erityislailla. Kohteita ei saa purkaa ilman MRL 127 §:ssä tarkoitettua lupaa eikä niiden ulkoasu muuttua siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas/kyläkuvalinen kannalta merkittävä luonne turmeltu. (x) Sulussa oleva numero viittaa kaavaselostuksen luetteloon ja kohdekuvaukseen.
sk-1	Muu kulttuuriperintöaluetta tai kohde/arkeologinen perintö. Alueella sijaitsee historiallisen ajan kulttuuriperintökohde. Alueella sijaitsevien historiallisen (asutus-, tie-, tms.) rakenteiden ja kerrostusten poistaminen on sallittua vain erityisestä syystä ja riittävän dokumentoinnin jälkeen. Aluetta koskevista suunnitelmista on kuuluttava museoviranomaisia (Museoviranostai tai Keski-Suomen museo). (x) Sulussa oleva numero viittaa kaavaselostuksen luetteloon ja kohdekuvaukseen.
sk-1	Kirkkolain 14 luvun 5 §:n nojalla suojeltu kirkollinen rakennus. Rakennuksia ja rakenteita ei saa purkaa ilman MRL 127 §:ssä tarkoitettua lupaa. Korjaus- ja muutostöistä on pyydyttävä museoviranomaisen lausunto.
sk	Kirkkolain 14 luvun 5 §:n nojalla suojeltu kirkollinen rakennus. Rakennuksia ja rakenteita ei saa purkaa ilman MRL 127 §:ssä tarkoitettua lupaa. Korjaus- ja muutostöistä on pyydyttävä museoviranomaisen lausunto.

SF	Kulttuurihistoriallisesti merkittävä suojeltava tai suojeltu rakennus. Rakennustateellisesti, historiallisesti tai kaupunkikuvalisesti arvokas rakennus. Rakennuksia ja rakenteita ei saa purkaa ilman MRL 127 §:ssä tarkoitettua lupaa. Rakennuksen suoritettavien korjaus- ja muutostöiden sekä käyttötarvikkeiden muutosten tulee olla sellaisia, että rakennuksen mainitut arvot ja luonne säilyvät. Korjaus- ja muutostöistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. Kohteiden yksityiskohtainen suojelun tarve ja taso ratkaistaan asemakaavatuksella tai erityislailla. (x) Sulussa oleva numero viittaa kaavaselostuksen luetteloon ja kohdekuvaukseen.
SL-1	Rauhoitettu luonnonsuojelumerkki. Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu luonnonsuojelumerkki. Rauhoitettujen luonnonsuojelumerkin vahingoittaminen tai turmeleminen on kielletty (LSL 23 §).
PV	Tärkeä tai pohjaveden hankintaan soveltuva pohjavesialue. Alueelle ei saa asemakaavalla tai muutoin osoittaa pohjaveden laatu (YSL 17 §) tai pohjaveden määrä (VL 3:2) vaarantavia toimintoja.
▲	Luonnontilainen lähde. Alueelle kohdistuvat toimenpiteet eivät saa vaarantaa lähteen luonnontilaisuutta tai ympäristön monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen säilymistä.
RKY	Valkunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). Alueen rakennettu ympäristö muodostaa valtakunnallisesti merkittävän kokonaisuuden, jonka arvokkaat ominaispiirteet tulee ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa, rakentamisessa ja ympäristönhoidossa. Alueelle rakennettaessa tai tehtäessä muutoksia olemassa oleviin rakennuksiin on huolehdittava siitä, että uudisrakentaminen sijoituskeltaan, mittasuhteiltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu kyläkuvaan, olemassa oleviin tilakeskuksiin ja rakennuskantaan sekä ympäristöön. Tarkemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueella tehdyt ajantasaiset inventoinnit. Ympäristöön merkittävistä vaikutuksista hankkeista on neuvoteltava museoviranomaisen kanssa. Rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvista toimenpiteistä tulee pyytää museoviranomaisen lausunto ennen rakennuspaikkakannan käsittelyä. (x) Sulussa oleva numero viittaa kaavaselostuksen luetteloon ja kohdekuvaukseen.
sm	Suojelu-/muinaijännöityskohde tai -alue. Alueella sijaitsee muinaijännöityskohde (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaijännön. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on lain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä on neuvoteltava Museoviranostai Maakuntatmsen kanssa. (x) Sulussa oleva numero viittaa kaavaselostuksen luetteloon ja kohdekuvaukseen.
sm	Suojelu-/muinaijännöityskohde tai -alue. Alueella sijaitsee muinaijännöityskohde (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaijännön. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on lain nojalla kielletty. Aluetta koskevista toimenpiteistä on neuvoteltava Museoviranostai Maakuntatmsen kanssa. (x) Sulussa oleva numero viittaa kaavaselostuksen luetteloon ja kohdekuvaukseen.
luo-1	Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka. Alue, jolla on liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain (1996/1996) nojalla kielletty (49§). Tarkemman suunnittelun tulee perustua ajantasaisiin selvityksiin.
luo-2	Liito-oravalle soveltuva elinympäristö. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueen soveltuvuus liito-oravan elinympäristönä.
luo-3	Valkunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas linnustola. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Alueelle kohdistuvat toimenpiteet eivät saa vaarantaa norojen luonnontilaisuutta tai ympäristön monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen säilymistä.
luo-4	Melun torjuntatarve. Melualueella sijaitsevan alueen käyttö perustuu asemakaavaan, jolla ratkaistaan alueen rakennusten ja pihojen riittävä suojus melulta. Mikäli melualueella suunnitellaan sijoitettavaksi uusia melulle herkkiä toimintoja, on tarkemmassa suunnittelussa otettava huomioon melu torjunta siten, että valtionavustuksen päätöksen mukaiset melutason ohjearvot eivät ylity sisätiloissa estäviä oleskeluun tai virkistykseen tarkoitettuihin tiloihin.
65dB	Ampumaradan melutaso ylittää päiväjän ohjearvon ja se on otettava huomioon mikäli alueelle suunnitellaan uusia melulle herkkiä toimintoja.
45dB	Liikenteen melutaso ylittää yöajan ohjearvon ja se on otettava huomioon mikäli alueelle suunnitellaan uusia melulle herkkiä toimintoja.
sv	Suojävyhyke. Suunniteltaessa riskille alttien toimintojen sijoittamista suuronnettomuusriskin piiriin kuuluvan konsultointivyöhykkeen sisälle on pyydyttävä kunnan palo- ja pelastusviranomaisen ja tarvittaessa turvateknikan keskuksen lausunto. Alueen maankäytön suunnittelussa on varauduttava kattavan rinnakkaisestien toteuttamiseen.
ke	Kehtämisalue. Manulan ja vaihtien 9 ja 24 risteyksen alueella maakuntakaavan tarkistuksen osittama vähittäiskaupan yhteenlaskettu enimmäiskerosala on 40 000 k-m ² ja vähittäiskaupan kerosala on sijoitettava osayleiskaavan KL-, KLH- ja KM-2-alueilla. Alueella voidaan sijoittaa yhteensä enintään 4000 k-m ² :ä päivittäistavarakaupaa. Yksittäisen päivittäistavarakaupan koko saa olla enintään 2000 k-m ² . Vt 9 ja 24 sekä kt 56 liittymäalueen liikennejärjestelmä ja maankäyttöä tulee kehittää yhtäaikaaisesti. Alue on tarkoitettu tilaa vaativalle erikoistavarakaupalle sekä liikennehakuille työpaikka- ja palvelutoiminnolle.
linja	Linja-autos asemajulkisen liikenteen vaihtopaikka/matkakeskus.
lii	Liityntäpaikkointi.
raut	Rautatieasema.
ven	Venesatama/veneankama.
uim	Uimaranta.
vt	Maiseman huippukohde.
st	Väitatie/kantatie.
yt	Seututie/pääkatu.
yh	Yhdystie/kokoajakatu.
ent	Entasoolittymä.
ent	Entasooristeyksen ilman liittymä.
ent	Merkittävästi parannettava väitatie. Maankäytön suunnittelussa on varauduttava väitatieen kehittämiseen sekä mahdollisiin uusiin ja parannettaviin entiso- ja liittymäjärjestelyihin.
ent	Uusi kokoajakatu.
ent	Tieliikenteen uusi tai ohjeellinen yhteystarve, joka toteutuessaan korvaa vanhan liittymän.
ent	Historiallinen telinjau.
ent	Päärata ja liikennepaikka. Merkittävästi parannettava rataosuus. Lisärakentaminen alueella on sallittua suunniteltaessa tulee ottaa huomioon, ettei kaksiraitaisen pääradan sijainti maastossa ole selvitetty.
ent	Sivurata.
ent	Ratayhteystarve. Ratayhteyden suunnittelussa tulee ottaa huomioon maisemalliset ja kulttuurihistorialliset arvot ja turvata kulttuurimaiseman säilymistä ehään.
ent	Ohjeellinen ulkoilureitistö. Reitin sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Olemassa oleva kävelyn ja pyöräilyn pääyhteys.
ent	Kävelyn ja pyöräilyn pääyhteys. Reitin sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.
ent	Ohjeellinen moottorikelkkaileureitistö. Reitin sijainti tarkentuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

ent	Veneväylä.
ent	Melontareitti.
ent	Vihreyhteystarve. Alueelle kohdistuvien toimenpiteiden yhteydessä tulee ottaa huomioon alueen luonnon ja maiseman ominaispiirteet.
ent	Hulevesien pääuoma. Maankäytön muutokset eivät saa vaikuttaa hulevesien pääasiallisen johtamisreitien vällyskykyyn.
ent	Yhdyskuntateknisen huollon kohde. Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntateknisen huollon kohteet ja niiden vaatimat rakennukset ja rakennelmat.
ent	Puhdistettava/kunnostettava maaperä. Alueelle kohdistuvien toimenpiteiden yhteydessä on varauduttava maaperän puhdistustarpeen tai maankäyttörajoitteen selvittämiseen, sekä mahdolliseen puhdistamiseen ympäristöviranomaisen edellyttämällä tavalla.
ent	Asemakaavoluksessa huomioitava alueellisen hulevesien viivytysrakenteen mahdollinen sijaintipaikka.
ent	Johto tai linja.
ent	Ohjeellinen johto tai linja.
ent	Ravirataan liittyvien toimintojen laajenemissuunta.
ent	Elinkeino- ja logistikka-alueen/teollisuusalueen laajenemissuunta. Jatkosuunnittelussa tulee suunnitella alueen liikennejärjestelyt kokonaisuutena ja varmistaa liikenteen sujuvuus ja turvallisuus.
ent	Liiketoimintojen laajenemissuunta. Jatkosuunnittelussa tulee suunnitella alueen liikennejärjestelyt kokonaisuutena ja varmistaa liikenteen sujuvuus ja turvallisuus.
ent	Yleiskaava-alueen raja.
ent	Alueen raja.
ent	Osa-alueen raja.
JÄM	Kunnan nimi.

YLEISMÄÄRÄYKSET

Osayleiskaava-alueen tarkemmassa suunnittelussa ja asemakaavamuutosten laadinnassa on pyrittävä eheyttämään kaupunki-, taajama- ja kyläkuva. Kulttuuriympäristön kannalta arvokkaiden alueiden lähilympäristössä on erityisesti huomioitava uudisrakentamisen sopeuttaminen kaupunki- ja maisemakuvalisesti tai kulttuuriympäristön merkittävien rakennuksiin.

Keskusta- ja virkistysalueilla kaupunkikuva, julkisen kaupunkitiilan ja rakentamisen laatuun kiinnitetään erityistä huomiota.

Asuinalueiden suunnittelussa ja rakentamisessa kiinnitetään erityistä huomiota elinympäristön viihtyisyyteen ja turvallisuuteen.

Yleiskaava-alue on MRL 16 §:n mukaista suunnittelutarvealueita.

M- ja MT-alueilla rakennettaessa rakennukset on sovitettava olemassa olevaan rakennuskantaan tai pihiiriin sekä huolellisesti maisemaan.

Pääväylien varrella sijaitsevien teollisuus- ja työpaikka- sekä kaupan alueiden suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota rakentamisen ja kaupunkikuvan laatuun.

Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin jalankulkijan, pyöräilijän kuin autotilajänkin näkökulmasta.

Ratatieliikenteen aiheuttama värinä ja siitä suojautuminen tulee selvittää radan läheisyyteen rakentamassa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tunnetut muinaijännökset ja merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet. Ajantasainen tieto on tarkistettava museoviranomaiselta.

Alueen hulevedet on ensisijaisesti käsiteltävä kiinteistöillä ja imeytettävä. Mikäli imeytäminen ei ole mahdollista, on ne johdettava mahdollisimman luonnonmukaisesti eteenpäin. Kaikki hulevesien johtamiseen käytettävät avuomat säilytetään lähtökohdaisesti avoimena. Hulevesien hallinnan määrällinen ja laadullinen hallinta on suunniteltava asemakaavatuksen yhteydessä ja varattava käsiteltyä tarpeelliset alueet.

Yleiskaavan alueella hulevesiä on viivytettävä alueellisiin ja/tai kiinteistökohtaisiin menetelmiin. Mikäli muodostuvien hulevesien arvioidaan olevan epäpuhtaita, hulevesien hallinnassa kiinnitetään huomiota laadulliseen käsitelyyn.

V, VL, VU -alueilla saa rakentaa uusia rakennuksia vain virkistysten, ulkoilon ja urheiluharrastuksen tarpeisiin.

EHDOTUS II

	Päiväys Ehdotus I 13.2.2018, ehdotus II 22.11.2018
Mittakaava 1:10000	MRA 30 § 10.2.-13.3.2017 10.10.-26.10.2018
Ankostonumero	MRA 10 § 23.3.-4.5.2018
Suunnitelja	iv
Puolija	iv
Alueen nimi JÄM	iv
Koordinaattijärjestelmä ETRS-TM35FIN	Läpivalmien
Ramboll Finland Oy Kaavoluksiyksikkö Niemenskatu 73 01540 Lahti puh. 020755611	Työno 1510020944